

Sygnatura akt I C 1947/17

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 05-października-2017 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Katarzyna Michalak-Łabeńska

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Żukowska

po rozpoznaniu w dniu 05-10-2017 r. w Kaliszu na rozprawie

sprawy z powództwa Kancelaria (...) S.A. z siedzibą w K.

przeciwko K. D.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej K. D. na rzecz powoda Kancelarii (...) S.A. z siedzibą w K. kwotę 1.004,16zł (jeden tysiąc cztery złote 16/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 grudnia 2014r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty, a nadto kwotę 204,00zł tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu,

II. oddala powództwo w pozostałej części,

III. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

SSR Katarzyna Michalak-Łabeńska

Sygn. akt I C 1947/17

UZASADNIENIE

W dniu 7.04.2017 r. powód Kancelaria (...) S.A. z siedzibą w K. wniósł pozew elektronicznym postępowaniu upominawczym o zasądzenie od pozwanej K. D. kwoty 1.471,17 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11.12.2014 r do dnia 31.12.2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1.01.2016 r. do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód wskazał, że dochodzona wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez pozwaną z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. za pośrednictwem platformy internetowej umowy pożyczki z dnia 9.11.2014 r. na kwotę 1.500,00 zł. Z tytułu tej umowy pozwana zobowiązała się zwrócić łącznie 2.117,01 zł (w tym kapitał pożyczki 1.500,00 zł, prowizja za udzielenie pożyczki 402,01 zł, opłaty za monity 180,00 zł), a zapłaciła tylko 645,84 zł

Nadto powód wskazał, że nabył wierzytelność w stosunku do pozwanej w drodze przelewu wierzytelności.

Postanowieniem z dnia 24.05.2017 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał rozpoznanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Kaliszu stwierdzając brak podstaw do wydania nakazu zapłaty

Po przekazaniu sprawy powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Pozwana nie stawiła się na rozprawę, nie złożyła także wyjaśnień na piśmie.

Sąd ustalił:

Pozwaną i (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. łączyła umowa ramowa pożyczki zawarta w dniu 9.11.2014 r. za pośrednictwem platformy internetowej. W celu utworzenia profilu klienta, niezbędnego do zawarcia umowy pozwana dokonała wpłaty na rachunek pożyczkodawcy opłaty weryfikacyjnej w kwocie 0,01 zł. Na podstawie zawartej umowy pożyczkodawca udzielił pozwanej na jej wniosek pożyczki w kwocie 1.500,00 zł na okres 31 dni, do 10.12.2014 r. nadto pozwana zobowiązała się do uiszczenia prowizji za udzielenie pożyczki wynoszącej 402,01 zł. W razie opóźnienia w spłacie pożyczki pożyczkodawca zastrzegł sobie uprawnienie do wysyłania do pożyczkobiorcy upomnień za pośrednictwem sms, poczty elektronicznej, telefonicznej oraz wysyłania pisemnych wezwań do zapłaty (maksymalnie czterech) oraz do obciążenia pożyczkobiorcy kosztami tych czynności zgodnie z tabelą opłat i prowizji. W tabeli tej przewidziano opłaty w wysokości: 4,00 zł za każdy wykonany telefon, 2,00 zł za każdy wysłany sms, 12,00 zł za każde pisemne wezwanie do zapłaty, jak również maksymalna wysokość kosztów windykacyjnych w zależności od etapu dokonania spłaty zadłużenia.

/ ramowa umowa pożyczki – k. 19 – 23, formularz informacyjny – k. 24 – 25, tabela opłat i prowizji – k. 26 - 27, potwierdzenia wykonania przelewów – k. 28, 29 /

Umową przelewu wierzytelności z dnia 16.05.2016 r. pierwotny wierzyciel przeniósł na powoda wierzytelność wobec pozwanej z tytułu opisanej wyżej umowy pożyczki. Pismem z dnia 6.06.2016 r. powód zawiadomił pozwaną o nabyciu wierzytelności i wezwał do uregulowania zadłużenia w wysokości 1.399,42 zł.

/ umowa przelewu wierzytelności – k. 14 – 15, wyciąg z załącznika do umowy – k. 16, zawiadomienie o przelewie i wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania – k. 17 - 18 /

Pozwana częściowo wywiązała się z zobowiązania, wpłaciła kwotę 645,84 zł.

/ okoliczność niesporna /

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane wyżej dokumenty, które uznał za wiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne.

Stosownie do treści art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W rozpoznawanej sprawie nie występują wymienione wyżej ograniczenia zbywalności wierzytelności, a sam przelew wierzytelności ocenić należy jako ważny. Nie jest to równoznaczne z przyznaniem, iż objęta przelewem wierzytelność jest prawnie uzasadniona.

Dochodzone roszczenie wynika z umowy pożyczki pieniężnej. Zgodnie z art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na biorącego określoną ilość pieniędzy, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy.

Zawarta między stronami umowa pod względem prawnym stanowi kredyt konsumencki w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1528) – jest to umowa o kredyt (także umowa pożyczki) w wysokości nie większej niż 255.000,00 zł albo równowartości tej kwoty w walucie innej niż polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi.

Przepisy art. 29 i 30 ustawy określają wymogi i niezbędną treść umowy kredytu konsumenckiego. Należy do nich m. in. informacja o wszystkich kosztach, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy, a także określenie warunków na jakich koszty te mogą ulec zmianie. Należy uznać, iż wymogi te zostały spełnione.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, za wyjątkiem tych określających główne świadczenia stron, nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). W przedmiotowej sprawie powód zawierając umowę z konsumentem działał jako przedsiębiorca, a umowa została skonstruowana ściśle według stosowanego przez niego wzorca umownego.

Ciężar dowodu że postanowienie umowne zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (art. 385¹ § 4 k.c.). Obowiązkowi temu powód nie sprostał. Postanowienia umowy pożyczki, poza wysokością pożyczki i okresem, na jaki została udzielona, nie zostały indywidualnie uzgodnione z pozwaną. Treść umowy nie daje podstaw do twierdzenia, że pozwana miała rzeczywisty wpływ na treść zawieranego kontraktu.

Do kryteriów abuzywności należą sprzeczność z dobrymi obyczajami i rażące naruszenie interesów konsumenta. Jak wskazuje dorobek judykatury, w tym orzecznictwo Sądu Najwyższego, użyte w przytoczonym przepisie sformułowanie „rażące naruszenie interesów konsumenta” oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, zaś „sprzeczność z dobrymi obyczajami” polega na tworzeniu przez kontrahenta konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku (tak SN w wyroku z dnia 13 lipca 2005 r., sygn. I CK 832/04, Biul. SN 2005/11/13, w wyroku z 13 sierpnia 2015r., I CSK 611/14

Za sprzeczną z dobrymi obyczajami i rażąco naruszającą interes konsumenta uznać należy klauzulę umowy zastrzegającą nadmiernie wysoką prowizję za udzielenie pożyczki”, stanowiącą blisko 27 % kapitału pożyczki. Postanowienie to stanowi niewspółmierne obciążenie konsumenta kosztami. Określenie w art. 36a ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu nie oznacza dopuszczalności obciążenia konsumenta tymi kosztami w określonych, maksymalnych granicach bez względu na ocenę przesłanek stosowania normy wyrażonej w art. 385¹ § 1 k.c.

Zdaniem Sądu wynagrodzenie powoda za udzielenie pożyczki (prowizja) czy też koszty powoda związane z przygotowaniem umowy pożyczki i jej całkowitej obsługi (w zależności od przyjętej terminologii nazywane opłatą przygotowawczą, opłatą administracyjną itp.) nie powinny przekraczać 10 % kapitału pożyczki, co w przedmiotowej sprawie stanowi 150,00 zł. Wysokość tego rodzaju opłat nie może być nadmierna, bowiem w przeciwnym wypadku doszłoby do nieuzasadnionego obarczania indywidualnych klientów kosztami działalności podmiotu udzielającego pożyczek.

Za sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszające interes konsumenta uznać należy także klauzule umowy dotyczące opłat za monity, wezwania do zapłaty i czynności windykacyjne. Koszty czynności tego rodzaju stanowią koszty działalności podmiotu udzielającego pożyczek i brak uzasadnienia dla przerzucania tych kosztów na indywidualnych klientów. Zgodnie z prawem wszelkie zobowiązania powinny być wypełniane w terminie, zaś brak dochowania terminu rodzi dla osoby opóźniającej się negatywne skutki. Przewidzianą przez ustawodawcę sankcją za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego jest obowiązek zapłaty przez dłużnika odsetek za opóźnienie. Zgodnie z art. 481 § 1 kodeksu cywilnego, obowiązek zapłaty powyższych odsetek jest niezależny od tego, czy opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Co więcej, odsetki za opóźnienie należą się wierzycielowi także wówczas, gdy nie poniósł on w związku z opóźnieniem żadnej szkody. Odsetki za opóźnienie co do zasady należne są w wysokości przewidzianej ustawowo, strony mogą jednakże przy zawieraniu umowy przewidzieć inną wysokość odsetek za opóźnienie - aż do wysokości odsetek maksymalnych. Niezależnie od obowiązku zapłaty odsetek, jeżeli opóźnienie było zawinione przez dłużnika, wówczas wierzyciel może żądać od niego naprawienia szkody wynikłej na skutek wywołanej przez niego zwłoki, na zasadzie wskazanej w art. 477 § 1 kodeksu cywilnego. Wskazane przepisy prawa w sposób dostateczny chronią wierzyciela, którego dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego. Za nieprawidłową zatem należy uznać praktykę przedsiębiorców, których działalność polega na udzielaniu pożyczek konsumentom, polegającą na obciążaniu dłużnika kosztami, z reguły określonymi ryczałtowo, poszczególnych czynności windykacyjnych. Brak jest jakiegokolwiek normy prawnej upoważniającej tego rodzaju podmioty do prowadzenia postępowania windykacyjnego, co oznacza, że może

on dochodzić swoich roszczeń na zasadach ogólnych, tj. na drodze sądowej. Jest to zarazem jedyny i prawnie dopuszczalny sposób dochodzenia roszczeń, któremu pozwany jest obowiązany się podporządkować. Z kolei koszty dochodzenia roszczeń na drodze postępowania sądowego są kompensowane zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy wyrażoną w art. 98 k.p.c., z którego to przepisu wynika, że strona przegrywająca sprawę w całości obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. O ile więc przedsiębiorcy decydują się na prowadzenie „własnej” windykacji należności, winna ona odbywać się na ich koszt i ryzyko. Egzekwowanie należnych od klientów spłat na drodze pozasądowego postępowania windykacyjnego jest zatem wyłącznie kwestią wyboru wierzyciela, nie jest bowiem podstawową, normalną formą egzekwowania świadczeń od dłużników. Tak więc skoro wierzyciel, w przypadku nieterminowej spłaty zobowiązań swoich klientów, decyduje się na prowadzenie procedury windykacyjnej, to obowiązany jest również do pokrycia jej kosztów. Obciążanie natomiast dłużnika tymi kosztami jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumentów, gdyż nie są to czynności niezbędne, a koszty kontaktu z dłużnikiem mieszczą się w ramach określonego w art. 354 § 2 k.c. obowiązku współdziałania wierzyciela przy wykonaniu zobowiązania. Sąd w pełni aprobuje powyższy pogląd wyrażony m. in. przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z dnia 7 maja 2012 r. w sprawie sygn. akt XVII AmC 2725/10.

Już tylko na marginesie wypada wspomnieć, iż powód nie przedstawił żadnej kalkulacji kosztów windykacji wyliczonych na sumę 215,00 zł, nie wykazał też, by do pozwanej były wykonywane telefony, wysyłane jakiegokolwiek sms-y oraz pisemne (listowne) wezwania do zapłaty.

Z tych względów Sąd uznał, iż powyższe ustalenia umowne są sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interes pozwanej jako konsumenta.

Reasumując, Sąd uznał, że pozwana winna zwrócić pożyczkę wraz z prowizją w łącznej wysokości 1.650,00 zł. Mając na względzie dokonanie wpłaty w kwocie 645,84 zł, Sąd uwzględnił powództwo do sumy 1.004,16 zł. W pozostałej części powództwo zostało oddalone jako niezasadne.

O odsetkach i odsetkach za opóźnienie orzeczono po myśli art. 481 § 1, 2 i 2¹ k.c. zasądzając je zgodnie z żądaniem pozwu.

Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. dokonał stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu mając na względzie, iż powództwo zostało uwzględnione w 68 %, koszty poniesione przez powoda wyniosły 300,00 zł, zaś pozwana nie poniosła kosztów procesu.

SSR Katarzyna Michalak – Łabeńska